DEO OPT. MAX. VNI ET TRINO, VIRGINIQVE DEIPARÆ, ET S. LVCÆ, ORTHODOXORVM MEDICORVM PATRONO.

QVÆSTIO MEDICA,

CARDINALITIIS DISPVTATIONIBVS MANE DISCVTIENDA IN SCHOLIS MEDICORVM, DIE IOVIS, VII. MARTII,

M. IOANNE DE BOVRGES, Doctore Medico, Præside.

An vinum Belnense potuum vt suauissimus sic saluberrimus? 1013

DEMVLCENDIS hominum curis aptius excogitari nihil potest mensâ multiplici ferculorum varietate instructâ. Hæc vt iucundum sic & salubre conuiuiis antea paululùm exercitatis spectaculum est, nec sunt epulæ lautiores sanitatis studiosis adeo, vt tetrici quidam prædicant, pertimescendæ: vniformis alimoniæ tædio sæpe stomachus languet, qui ciborum varietate, imò & liberaliore inuitatione recreatur, & ad instauranda coctionis officia redditur vegetior: habet tamen potus aliquid supra cætera palati blandimenta, quod animum ipsum afficit mirificè; hinc conuiuium à potiori parte συμπόσιον Græcis dictum; hinc leges conuiuiales, libationes, propinationes, paterarum coronationes, cottabus, & eiusmodi complures Philosophis principibus non ignotæ, ferè circa bibendi formam omnes versantur, vt reuera voluptas mensarum atque deliciæ semper habitus fuerit potus; ex cuius suauitate, conuiuij festiuitas omnis & elegantia venit æstimanda.

POTVS homini multiplex. communis vnus illi cum belluis aqua, inter alimenta nullum, infimum inter potulenta locum tenens: proprij pro nationum diuersitate quamplures & varij, suis quique peculiaribus præditi virtutibus aut vitiis. Ex hordeo, tritico, lupo salictario aquæ incoctis zythum sibi Septentrionalium regionum incolæ conficiunt, nutriens illud quidem haud parum, at potenter caput feriens, grauémque ac discussu difficilem inducens ebrietatem. Normannis familiare pomaceum refrigerandi humectandique vi pollet, non eò tamen vsque, vt eius vsu vel continuo leucen quis vnquam cõtraxerit. His & aliis quibuslibet potuũ generibus vinum longo anteit interuallo, cuius scilicet penuriâ adinuenti illi omnes, qui quidem ad eximias vini dotes quò accedunt propiùs, eò censentur præstantiores.

EST tamen aliquis habendus in vino ipso, & ad gratiam, & ad sanitatem delectus. Vt colore à se inuicem, sapore, odore, consistentiâ vina differunt, sic viribus: nec injuriâ præ cæteris expetitur dilutè rubrum, perspicuum, odorum, dulcedinisque simul & austeritatis modicæ particeps. At tale non vbique locorum reperias: hîc non nisi nigrum, acerbum, crassúmque nascitur, quod in alendo potens, ignauum in permeando; illic album tantùm, tenue, acidulum, nutriendi calefaciendique minimam, magnam vrinas sudorésque mouendi vim habens; alibi dulce ac turbidum, soli amicum thoraci, reliquis infensum visceribus; adeo verum est terras ferre omnes omnia non posse: densa magis Cereri, rarissima quæque Lyæo congruit; nec vni vitium culturæ, sed maximè cælo, soloque natali vini bonitas debetur accepta: hinc celebrata Græcis Lesbium, Rhodium, Tmolites; Romanis Cæcubum, Falernum, Surrentinum; nobis Aurelianum, Vasconianum, Campanum, Burgundianum; inter quæ suauitatis vnà & salubritatis palmam nemo non eruditus symposiastes Belnensi vltrò concesserit.

BELNA Heduorũ vrbs, alia à veterum Bibracte, amœnâ sita est in planitie, limpidis hinc inde aquis irriguâ, non longè à collibus Baccho plurimùm dilectis: illic consitæ vites fundum offendunt nec densum nimis nec resolutum, propiorem tamen soluto; nec exilem nec lætissimum, proximum tamen vberi; nec siccum nec vliginosum, at modicè roscidum: solo suffragatur cælum: non hæc ad Solem vergunt vineta cadentem, sed Orienti opponuntur aut Meridiei, distantque ab Æquatore Arcticum polum versus gradibus tantùm sex & quadraginta, quatuor & viginti ab insulis Fortunatis. Accedit sedula ac singularis vinitorum industria, idoneis, quas apprimè norunt, tempestatibus pastinantium, pedantium, putantium, pampinantium, repastinantium, donec tandem largo pubescat vinea fœtu: tunc maturas decerpunt vuas: tunc plenis spumat vindemia labris, vbi non diu maceratur aut efferuescit, sed statim prælo committitur, vnde roseus expressus liquor cis paucos dies defæcatur & clarescit, fitque potus & gratissimus, & à noxis, quibus alia pleraque infamia vina sunt, immunis.

PROCVL igitur à mensis absint exotica, & quæcumque feruidioribus in plagis ac æstuosis vina pronascuntur, quæ aut immodico calore viscera torrent, vt Creticum, Hispanum, Frontinianum; aut crassitie ventriculo grauia sunt, vt Aurelianum & Burgundiana quædam; aut ferinas in pectus distillationes nimiâ suâ tenuitate mouent, vt Andinum; aut vaporosa admodum acrioribus fumis caput opplent, vt Vasconianum. Vni omnia cedant Belnensi, quod nullius reum noxæ oculis primùm, naribus & palato mirè blanditur; tum cibis in ventriculo perfusum eorum coctionem distributionémque iuuat, excrementorum promouet euacuationem, redundantem pituitam torporis ac segnitiei parentem incîdit ac percoquit, auctorem ac fautorem tristitiæ succum mitigat melancholicum, exhaustos curis aut labore spiritus reparat citissimè, vnde cordi lætitia, εὐχροία ac venustas ori, ingenio acumen, facultatibus denique omnibus robur accedit non mediocre, vt omne in conuiuio punctum ferat is potus, vtile dulci exquisitè permixtum abunde suppeditans.

Ergo vinum Belnense potuum vt suauissimus sic saluberrimus.

Proponebat Lutetiæ DANIEL ARBINET, Belnensis. A. R. S. H. M. DC. LII.